

Hristos, colindător în lume, vine la noi sub chipul oricărui om, scrie Patriarhul Daniel în Pastorală de Crăciun

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel scrie în Pastorală de Crăciun din acest an despre „Hristos, Călătorul și Pelerinul, Care colindă pretutindeni pentru a aduna și a mântui pe oameni”.

„Călător sau colindător în lume, în timpul vieții Sale pe pământ, Hristos Domnul ni Se arată uneori ca un călător tainic chiar și după moartea și învierea Sa, când călătorește spre Emaus ca un pelerin necunoscut, cu Luca și Cleopa, cărora Se face cunoscut numai după ce L-au invitat să intre în casa lor (cf. Luca 24, 29-31), arătând astfel că Dumnezeu colindă lumea, în mod tainic, vine la noi sub chipul oricărui om care are nevoie de ajutorul nostru. Domnul Iisus Hristos ia față de om, pentru ca noi să ne întoarcem permanent față spre El”, transmite Preafericirea Sa.

„Întrucât taina Nașterii Domnului Iisus Hristos ne descoperă pe Fiul lui Dumnezeu întrupat ca fiind, în același timp, călător și binevestitor în lume, creștinii ortodocși români au văzut în colindătorii de Crăciun vestitori ai iubirii lui Dumnezeu pentru lume.”

Patriarhul României ne îndeamnă pe toți să devenim și noi – nu numai de Crăciun – colindători, la fel ca Mântuitorul Iisus Hristos și la fel ca păstorii din Betleem: în sensul de „vestitori sau apostoli ai iubirii milostive a lui Hristos în lume”.

Text integral:

Nașterea lui Hristos prezisă de profeți și vestită de îngerii și păstorii
Preacuviosului cin monahal, Preacucernicului cler și preaiubiților credincioși din
Arhiepiscopia Bucureștilor

Har, pace și bucurie de la domnul nostru Iisus Hristos, iar de la noi părintești binecuvântări!

„Cerul și pământul astăzi, după proroci, să se veselească; îngerii cu oamenii duhovnicește să prăznuiască: Dumnezeu în trup S-a arătat celor ce ședeau în întuneric și în umbră, născându-se din Fecioara [...]” [1].

Preacuvioși și Preacucernici Părinți, Iubiți frați și surori în Domnul,

Scopul Întrupării Fiului lui Dumnezeu de la Duhul Sfânt și din Fecioara Maria și al Nașterii Sale ca om în Betleem este mântuirea omenirii de păcat și de moarte, adică dobândirea vieții veșnice.

Prin păcatul neascultării de Dumnezeu, omul s-a despărțit de Dumnezeu – Izvorul vieții și a devenit muritor, supus stricăciunii. „Pre-cum printr-un om a intrat păcatul în lume, și prin păcat moartea, așa și moartea a trecut la toți oamenii, pentru că toți au păcătuit în el”, ne spune Sfântul Apostol Pavel (Romani 5, 12), adică toți oamenii au moștenit natura umană înclinată spre păcat.

Dar cine altul poate mântui sau elibera pe om de păcat și de moarte, decât Dumnezeu Cel fără de păcat și fără de moarte? Numai Cel care a creat lumea și pe om poate dăruia oamenilor viața, fericirea și iubirea Sa veșnică.

Anul acesta, 2025, s-au împlinit 1700 de ani de la Sinodul I Ecumenic de la Niceea, din anul 325. Sfinții Părinți de la Niceea au mărturisit și au arătat că dacă Iisus Hristos nu este Dumnezeu deplin, omul nu poate primi mântuirea sau viața veșnică [2].

Prin urmare, în Crezul Bisericii mărturisim credința „într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atotțiitorul, Făcătorul cerului și al pământului, al tuturor celor văzute și nevăzute”, credința „într-Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu [...] născut, nu făcut, Cel de o ființă cu Tatăl prin Care toate s-au făcut” și credința „întru Duhul Sfânt,

Domnul de viață Făcătorul”. Deși lucrarea este comună, totuși fiecare Persoană a Preasfintei Treimi participă într-un mod propriu la facerea lumii.

Dumnezeu Tatăl creează lumea prin Fiul și cu lucrarea Duhului Sfânt. Astfel, în Psalmul 32, 6 putem citi: „Prin Cuvântul Domnului cerurile s-au întărit și cu Duhul gurii Lui toată puterea lor”. Sfântul Vasile cel Mare explică acest verset astfel: „«Cuvântul» este Cuvântul Care de la început era la Dumnezeu (cf. Ioan 1, 1), iar «Duhul gurii Lui» este Duhul Sfânt” [3].

Însă, crearea omului s-a decis în sfatul Preasfintei Treimi și a fost proiectată după chipul și asemănarea comuniunii de viață și iubire veșnică a Preasfintei Treimi. De aceea, Dumnezeu a zis: „Să facem om după chipul și după asemănarea Noastră” (Facerea 1, 26).

Pluralul misterios din acest verset se referă la consfătuirea Tatălui cu Fiul și cu Duhul Sfânt, după cum ne învață Sfinții Părinți ai Bisericii, precum Iustin Martirul și Filosoful și Irineu de Lyon.

Noul Testament arată că Taina Întrupării exprimă o legătură specială între Fiul lui Dumnezeu și creație, deoarece Întruparea Fiului lui Dumnezeu era însuși scopul creării lumii (cf. Efeseni 1, 4; 2 Timotei 1, 9).

„Toate prin El s-au făcut” (Ioan 1, 3). Toate s-au făcut întru El, prin El și pentru El (cf. Coloseni 1, 16).

În Prologul Evangheliei sale, Sfântul Apostol Ioan, care insistă cel mai mult asupra legăturii existente între Dumnezeu și viața lumii, afirmă întâi de toate dumnezeirea lui Hristos pentru a explica mai apoi că El este Viața deplină, existența ca iubire eternă desăvârșită:

„La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul. Acesta era întru început la Dumnezeu. Toate prin El s-au făcut; și fără El nimic nu s-a făcut din ceea ce s-a făcut. Întru El era viață și viața era lumina oamenilor” (Ioan 1, 1-4). Deci, Domnul Iisus Hristos vine în lume pentru a dăruia lumii lumină (sens) și viață veșnică.

Dumnezeu a creat lumea și ființele raționale (îngerii și oamenii) pentru a împărtăși viața, iubirea și fericirea Sa veșnică ființelor raționale și libere, care răspund chemării Sale de a participa la viața veșnică din Împărăția cerurilor.

Sfântul Irineu de Lyon exprimă scopul Întrupării lui Hristos astfel: „Aceasta este pricina pentru care Cuvântul lui Dumnezeu S-a făcut trup și Fiul lui Dumnezeu, Fiu

al Omului: pentru ca omul să intre în comuniune cu Cuvântul lui Dumnezeu și, primind înfierea, să fie fiu al lui Dumnezeu. Nu putem, într-adevăr, să participăm la nemurire fără o legătură strânsă cu Cel nemuritor. Cum am fi putut să ne unim cu nemurirea dacă ea nu s-ar fi făcut ceea ce suntem noi, pentru ca ființa cea muritoare să fie primită în ea și așa noi să fim înfiați și să fim fii ai lui Dumnezeu?” [4].

Dreptmăritori creștini,

Taina Fiului lui Dumnezeu, Care S-a făcut om din iubire nesfârșită față de om, este temelia și inima credinței creștine. Această sfântă și mare taină a fost scopul pentru care Dumnezeu a făcut lumea. Ea a fost prezisă și prevăzută de profeții lui Dumnezeu, inspirați de Duhul Sfânt, apoi a fost trăită și mărturisită de Apostolii Domnului Iisus Hristos (cf. Romani 1, 2), apărută și dogmatizată în fața ereziilor de către Părinții Bisericii și preamărită și cântată de către toți creștinii binecredincioși și iubitori de Dumnezeu.

Astfel, cu șapte sute de ani înainte de Hristos, profetul Isaia (766-686 î.Hr.) prezice Nașterea Domnului Iisus Hristos din fecioară, când vorbește despre semnul minunat pe care Dumnezeu îl va da casei lui David:

„Iată, Fecioara va lua în pântec și va naște fiu și vor chema numele lui Emanuel” (Isaia 7, 14); „Prunc s-a născut nouă, un Fiu s-a dat nouă, a Cărui stăpânire e pe umărul Lui și se cheamă numele Lui: Înger de mare sfat, Sfetnic minunat, Dumnezeu tare, biruitor, Domn al păcii, Părinte al veacului ce va să fie” (Isaia 9, 5).

Iar profetul Miheia, în secolul al VII-lea î.Hr., a prezis Nașterea Domnului Iisus Hristos în Betleem, arătând, tot- odată, că obârșia Lui este veșnică: „Și tu, Betleeme Efrata, deși ești mic între miile lui Iuda, din tine va ieși Stăpânitor peste Israel, iar obârșia Lui este dintru început, din zilele veșniciei” (Miheia 5, 1).

Sfinții Evangheliști Matei și Luca au arătat cum ceea ce profeții au prezis cu sute de ani mai înainte s-a împlinit la Nașterea Domnului Iisus Hristos, în Betleemul Iudeii (cf. Matei 1, 18-24 și Luca 2, 1-20).

Mai precis, Sfântul Evanghelist Matei ne spune: „Acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Domnul prin prorocul, care zice: «Iată, Fecioara va avea în pântec și va naște Fiu și vor chema numele Lui: Emanuel, care se tâlcuiește: Cu noi este Dumnezeu»” (Matei 1, 22-23; cf. Isaia 7, 14).

Iar Sfântul Evanghelist Luca ne relatează că, după Nașterea Pruncului Iisus, un înger le descoperă păstorilor de lângă Betleem adevărata identitate a Copilului: „Și iată, îngerul Domnului a stat lângă ei și slava Domnului a strălucit împrejurul lor, și

ei s-au înfricoșat cu frică mare. Dar îngerul le-a zis: Nu vă temeți. Căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul; că vi S-a născut azi Mântuitor, Care este Hristos Domnul, în cetatea lui David” (Luca 2, 9-11).

Sfântul Evanghelist Luca, singurul care vorbește despre prezența păstorilor la Nașterea lui Hristos, ne spune că păstorii de lângă Betleem, „stând pe câmp și făcând de strajă noaptea împrejurul turmei lor” (Luca 2, 8), au văzut slava lui Dumnezeu strălucind în jurul lor, iar mulțimea de oaste cerească a îngerilor lăuda pe Dumnezeu, zicând: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!” (Luca 2, 14).

Îngerii preamăreau, de fapt, iubirea milostivă a lui Dumnezeu, pacea pe care o aduce iubirea smerită a lui Hristos în lume și bunăvoirea între oameni, când în inimile lor se sălășluiește harul lui Dumnezeu.

Pruncul Iisus Se naște într-o peșteră și este culcat într-o iesle, noaptea, pe când dormeau locuitorii Betleemului. La marginea orașului, pe câmp, se aflau în stare de veghe doar păstorii oilor. Acestor oameni simpli și veghetori li se arată cete de îngeri întru lumină și cântare ca să vadă cum Dumnezeu schimbă câmpul smerit în slavă, iar singurătatea lor o preface în bucurie.

Păstorii din Betleem au fost primii martori ai Nașterii Pruncului Iisus, au fost primii oameni care „au slăvit și lăudat pe Dumnezeu pentru toate câte auziseră și văzuseră”, vestind apoi și locuitorilor din cetatea lui David vestea cea bună, „că S-a născut azi Mântuitor, Care este Hristos Domnul” (cf. Luca 2, 11).

Este semnificativ faptul că în Vechiul Testament unii drepti care au preînchipuit simbolic pe Hristos Domnul au fost păstori de turme: Abel (cf. Facerea 4, 2), Iosif (cf. Facerea 37, 2), David (cf. 1 Regi 16, 11).

În Noul Testament, Hristos Domnul Se numește pe Sine Însuși Păstorul cel bun (cf. Ioan 10, 11), conferind acestei profesii conotații sfinte și mântuitoare în plan duhovnicesc. Tâlcuind cuvintele Domnului Iisus Hristos „Eu sunt ușa” (Ioan 10, 9), Sfântul Preot Mărturisitor Dumitru Stăniloae spune: Hristos este „ușa prin care intră și ies oile înseși. Prin umanitatea Lui intră oile cuvântătoare la Dumnezeu, aflând o pășune spirituală. E ușor și folositor a intra prin Hristos la Tatăl, dar și a ieși cineva din sine spre semenii. Hristos este singura ușă prin care omul iese din închisoarea egoismului și omenescului închis în lume” [5].

Sfinții Părinți ai Bisericii care au explicat Evanghelia după Ioan, în special Sfinții Ioan Gură de Aur (†407) și Chiril al Alexandriei (†444), au remarcat că Păstorul cel bun se deosebește atât de furii sau hoții care intră în staulul oilor pentru a răpi, cât

și de cei ce păstoresc doar pentru plată, arătând că scopul prim și ultim al lucrării pastorale nu trebuie să fie profitul personal, ci mântuirea credincioșilor, adică apărarea lor de cei ce răstălmăcesc dreapta credință și sfâșie unitatea Bisericii, precum și conducerea credincioșilor pe calea mântuirii, adică a unirii lor cu Hristos, prin Sfintele Taine, prin rugăciune și fapte bune [6].

Ca păstor, vindecător și mântuitor de suflete, odată cu începerea misiunii Sale, Hristos Domnul mergea din cetate în cetate ca să adune oile cele risipite, să le ofere hrană duhovnicească și să le vindece de orice boală și neputință (cf. Matei 4, 23; Ioan 10, 11-16).

Hristos, Călătorul și Pelerinul, Care colindă pretutindeni pentru a aduna și a mântui pe oameni, spune: „Vulpile au vizuini și păsările cerului cuiburi; Fiul Omului însă nu are unde să-și plece capul” (Matei 8, 20). Dar cuvintele Sale nu se referă la neputința de a găsi o casă, ci la lucrarea Sa sfântă și misionară permanentă. El colindă lumea, caută pe cei care trăiesc vremelnice în lume, pentru a le dăruia viața veșnică în Împărăția cerească a Preasfintei Treimi.

Călător sau colindător în lume, în timpul vieții Sale pe pământ, Hristos Domnul ni Se arată uneori ca un călător tainic chiar și după moartea și învierea Sa, când călătorește spre Emaus ca un pelerin necunoscut, cu Luca și Cleopa, cărora Se face cunoscut numai după ce L-au invitat să intre în casa lor (cf. Luca 24, 29-31), arătând astfel că Dumnezeu colindă lumea, în mod tainic, vine la noi sub chipul oricărui om care are nevoie de ajutorul nostru. Domnul Iisus Hristos ia față de om, pentru ca noi să ne întoarcem permanent față spre El.

Întrucât taina Nașterii Domnului Iisus Hristos ne descoperă pe Fiul lui Dumnezeu întrupat ca fiind, în același timp, călător și binevestitor în lume, creștinii ortodocși români au văzut în colindătorii de Crăciun vestitori ai iubirii lui Dumnezeu pentru lume.

Colindătorii închipuie tainic pe îngerii care binevestesc păstorilor de la Betleem bucuria Nașterii lui Hristos, dar și pe Însuși Hristos Domnul, Care ne aduce bucuria iubirii lui Dumnezeu pentru oameni și așteaptă ca și noi să răspundem, cu bucurie și iubire, la chemarea lui Dumnezeu. Acesta este înțelesul duhovnicesc al colindelor noastre de Crăciun și al vizitei pastorale a preoților cu icoana Nașterii Domnului în casele credincioșilor.

Iubiți credincioși și credincioase,

În societatea contemporană, marcată de secularizare sau indiferență duhovnicească, este tot mai necesară o reînnoire a chemării fiecărui creștin, cleric

sau mirean, de a fi, asemenea îngerilor și păstorilor de la Betleem, vestitori sau apostoli ai iubirii milostive a lui Hristos în lume.

De aceea, Biserica ne îndeamnă pe toți să devenim colindători, martori și vestitori ai lui Hristos-Mesia, Care a venit în lume pentru a ne dăruia pace și bucurie, mântuire, viață și fericire eternă!

Hristos Domnul, iubitorul de oameni și Mântuitorul sufletelor noastre, să ne ajute cu harul Său să arătăm în jurul nostru iubirea Sa smerită și milostivă față de toți oamenii, dar mai ales față de copiii săraci, de bolnavi și bătrâni și să reverse în inimile și în casele tuturor pacea și bucuria Sa cea sfântă pe care a dăruit-o odinioară îngerilor și păstorilor din Betleem.

Ca și în anii precedenți, la cumpăna dintre ani, adică în noaptea de 31 decembrie 2025 spre 1 ianuarie 2026, și în ziua de Anul Nou, să înălțăm rugăciuni de mulțumire lui Dumnezeu pentru binefacerile primite de la El în anul 2025, care a trecut, și să-I cerem ajutorul în toată lucrarea cea bună și folositoare din Anul Nou în care intrăm.

Să pomenim în rugăciunile noastre și pe toți românii care se află printre străini, departe de Țară, ca să păstrăm unitatea de credință și de neam.

Cu prilejul Sfintelor Sărbători ale Nașterii Domnului, Anului Nou 2026 și Botezului Domnului, vă adresăm tuturor doriri de sănătate și mântuire, pace și bucurie, fericire și mult ajutor de la Dumnezeu în toată fapta cea bună, urmând îndemnul „colindului sfânt și bun”: „Și-acum te las, fii sănătos / Și vesel de Crăciun, / Dar nu uita, când ești voios, / Române, să fii bun!”.

La mulți ani!

„Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți!” (2 Corinteni 13, 13).

Al vostru către Hristos Domnul rugător,

† DANIEL

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Descarcă de aici textul pastorei în format pdf.

Note

- [1] „Stihiră, glasul 1, la Litie”, Ziua a douăzeci și cincea, în Mineiul pe Decembrie, Ed. Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2019, p. 513.
- [2] Aristeides Papadakis, „Nicaea I”, în Alexander P. Kazhdan (ed.), *Re Oxford Dictionary of Byzantium*, vol. 3: K-O, Oxford University Press, New York/ Oxford, 1991, p. 1465.
- [3] Sf. Vasile cel Mare, *Tâlcuire la Psalmi*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2009, p. 110.
- [4] Sf. Irineu de Lyon, *Împotriva ereziilor III*, 19, 1, în Irénée de Lyon, *Contre les hérésies. Livre III*, I.A. Rousseau, L. Doutreleau (eds), coll. *Sources chrétiennes*, vol. 210, Éd. Cerf, Paris, 1974, p. 368.
- [5] Nota explicativă 1313 a Sfântului Preot Mărturisitor Dumitru Stăniloae la: Sf. Chiril al Alexandriei, *Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan*, în Sf. Chiril al Alexandriei, *Scrieri. Partea a patra*, coll. *Părinți și Scriitori Bisericești*, vol. 41, trad., introd. și note de Pr. D. Stăniloae, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2000, p. 704/
- [6] Vezi: Sf. Ioan Gură de Aur, *Omilii la Evanghelia după Ioan*, vol. I, trad. din limba greacă veche de Maria-Iuliana Rizeanu, introd. și note Ierom. Policarp Pîrvuloiu, în coll. *Părinți și Scriitori Bisericești*, S.N., vol. 15, Ed. Basilica, București, 2016, pp. 268-284; Sf. Chiril al Alexandriei, *Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan*, pp. 699-721.

Image not found or type unknown

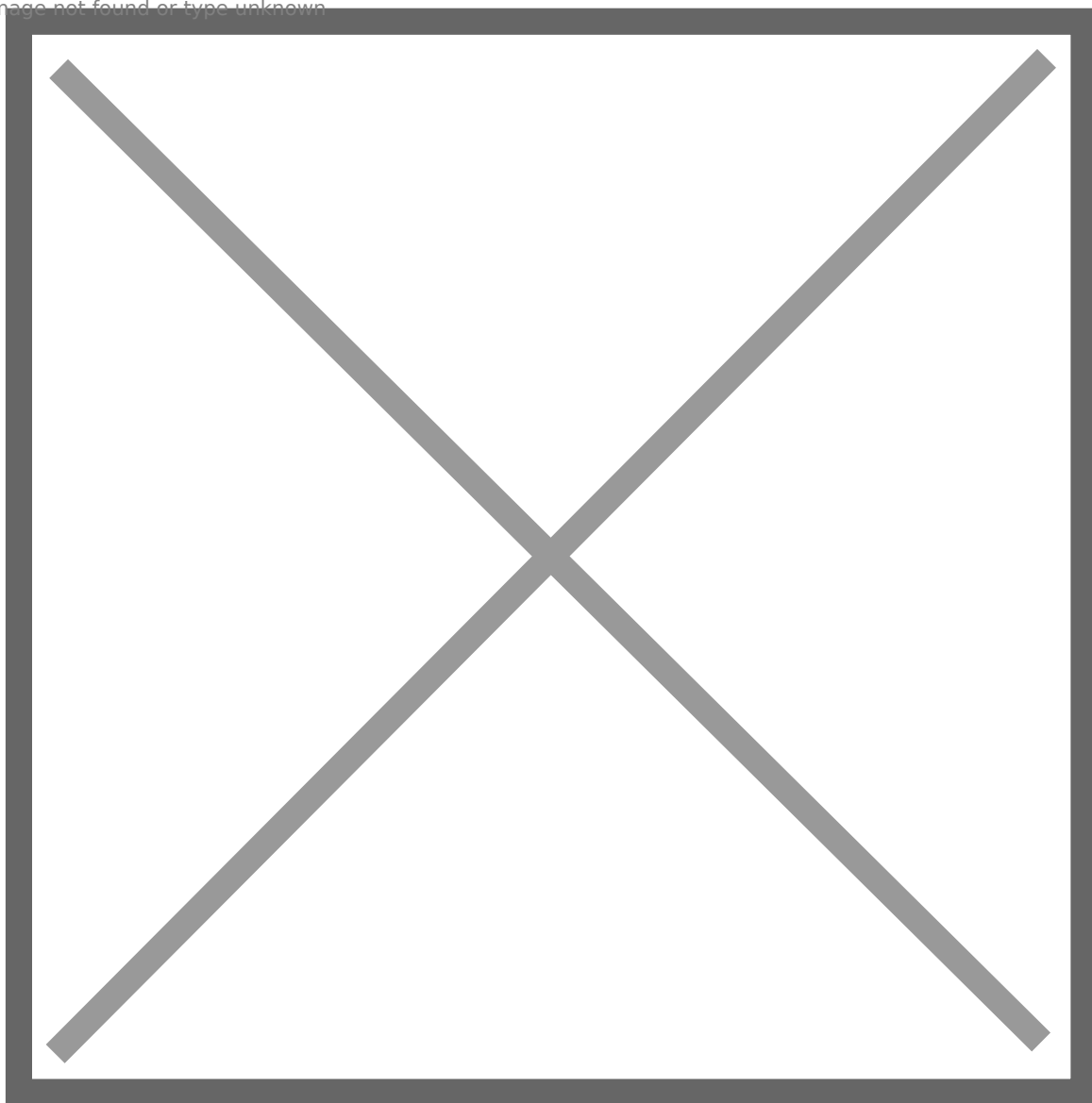

Foto credit: Arhiva Basilica.ro / Mircea Florescu

basilica.ro